LIET. BIBLIOGR. TARNYBOS DOVANA

011609

LAIKAS

Nr. 278 XIII M.

"EL TIEMPO"
Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
No. 636922

CORREO ARGENTINO CASA CENTRAL
Franqueo Pagado
Concesión Nº 4289
Tarifa Reducida
Concesión Nº 4015

PERIODICO QUINCENAL LITUANO — 6 DE JUNIO DE 1961

Tautos Gedulo Diena

(E) Įprasta "Birželio įvykių sukaktį" sutapatinti pirmoje eilėje su 1941 m. birželio mėn. deportacijomis ir su 1940 metų sovietinės okupacijos pradžia. Tie du įvykiai lietuvių tautai buvo labai skaudūs; deportacijų sukaktis susilaukė šiemet apvalaus 20 metų skaičiaus. Yra ką prisiminti, nors tai ir labai skausmingi prisiminimai.

Bet jei tik atgaivinamos senos, skaudžios žaizdos, kas tuo lietuvių tautai padedama? Ar nors vienas Sibiro tundrose žuvęs lietuvis tremtinys dėl to prisikels iš šaltos žemės? Ar mūsų tautos gyvybingumas stiprinamas?

Žydų tauta tarp 1933 ir 1945 metų iškentėjo tokius skaudžius smūgius, kaip nė viena kita šiame šimtmetyje. Bet ką praneša žmonės, apsilankę pastarais keleriais metais Izraelyje? Žydai stengiasi patirtus anais metais baisumus ne prisiminti (jei neminėti Eichmano bylos), bet — užmiršti. Ir kokiu būdu? Ne tokiu, kad būtų iš atminties išdildintas faktas, jog žydų tauta neteko 5 - 6 milijonų savo tautiečių. Ne, jie stengiasi tas baisias sukaktis švęsti — naujojo kūrybinio gyvenimo laimėjimais, tautos stiprinimo, valstybės atstatymo pasiekimais. Kiekvienas izraelitas - naujagimys, kiekvienas naujai pasodintas apelsinų medelis padeda izraelitams užmiršti, kas buvo tarp 1933-1945 metų.

Mes neturime laisvos žemės, kur galėtume savo medelius sodinti.

Kokią mes lietuviai sau išvadą iš to turėtume padaryti? Kad Birželio minėjimų proga nepaliktume suklupę baisių įvykių prisiminimų skausmuose, bet kad pasiryžtume žvelgti daugiau į dabartį ir ateitį, negu į praeitį. Tikriau išsireiškus: kad tokia proga pasiryžtume naujiems teigiamiems žygiams; netik pasiryžtume, bet juos ir pradėtume įgyvendinti, ar tai asmeniška veikla, ar tai aukomis laisvinimo reikalams, ar tai užsienio lietuvių švietimo įstaigų stiprinimo užsimojimais, ar tai lietuvių pozicijas stiprinimu ekonomėje, sportinėje ar kitokioje srityje. Tegu už kiekvieną tremtinį lietuvį, žuvusį Sibire, pasireiškia vienas geras darbas — tai bus lyg medelis, pasodintas tėvynės žemėje. Tai būtų pats geriausias lietuvių tautos kančių įprasminimas tokių sukakčių proga.

DVIDEŠIMTIES METŲ SUKAKTIS

Suėjo jau dvidešimt metų nuo tų baisių dienų, kai rusiškas komunistinis okupantas pradėjo masiniu būdu vykdyti negailestingas deportacijas. Visi tie, kurie išgyvenome anas tamsias dienas, ir šiandien negalime ramiai apie jas kalbėti. Dešimtys tūkstančių nekaltų lietuvių — vyrų, moterų, vaikų, senelių, sveikų ir ligonių — buvo kraunama į sunkvežimius, gabenama į prekinius vagonus ir nežmoniškose sąlygose gabenami baisiam likimui, dažniausiai lėtai mirčiai, toli nuo Tėvynės.

Kai antrojo pasaulinio karo pabaigoj mūsų tautai nebuvo grąžinta jos neginčijama teisė gyventi laisvai savoje nepriklausomoje valstybėje, vėl grįžo tie patys okupantai ir baisesniu būdu gabeno į vergų stovyklas šimtus tūkstančių mūsų brolių ir seserų. Per tuos dvidešimt metų didelė dalis tų ištremtųjų mirė nuo bado, kančių, nepakeliamo darbo. Daliai likusių gyvų buvo leista neseniai išeiti iš vergų stovyklų ar net grįžti į Lietuvą, tik praradus sveikatą, praradus visą, ką žmonės turėjo prieš okupantams įsiveržiant, ir net netekus teisės gauti žmoniškesnį darbą, sunkus pasidarė grįžimas ir į savąjį kraštą. Pati sovietinė santvarka yra melo ir teroro pagimdyta ir tik tuo laikosi. Jeigu per pastaruosius keletą metų bent viešai buvo vengta vykdyti deportacijas, tai dabar štai išleista nauji įstatymai, kurie įgalina ne tik naujas deportacijas, bet ir žudymą vietoje. Sovietų Sąjunga niekada nebuvo įstatyminė valstybė. Ten vyko ir vyksta valdančios grupės sauvalė.

Užtat kai sovietinė propaganda stengiasi užliūliuoti laisvojo pasaulio visuomenę, kai spaudoj nuolat skaitome apie nacinės Vokietijos darytus nusikaltimus, kurie buvo sustabdyti prieš šešiolika metų, o retai užtinkame žinių, vaizduojančių šiandieninį komunistinį terorą, turime daryti visa, kas nuo mūsų pareina, kad laisvojo pasaulio spauda, radijas, televizija nuolat primintų, jog yra nemaža dalis pasaulio, kur negalioja jokia teisė, kur vyrauja smurtas ir teroras, melas ir apgaulė, kur siautėja kolonializmas nepalyginamai aštresne forma, kaip jis kada yra buvęs Afrikoj ir Azijoj.

Minėdami dvidešimties metų sukaktį nuo komunistinio teroro masinio pasireiškimo pradžios, ryžkimės kelti to teroro apraiškas ir veikti laisvojo pasaulio opiniją.

1) Tų baisių įvykių minėjimus renkime, kur galima, sykiu su estais ir latviais. Jų programą skirkime ne vien sau, o pirmoj eilėj to krašto visuomenei, kur gyvename. Kalbėtojais būkime ne tik patys, bet kvieskime ir žymius tų kraštų žmones.

2) Kur įmanoma, vykdykime viešas eisenas - demonstracijas miestų gatvėmis su atitinkamais plakatais. Rūpinkimės, kad tokios demonstracijos būtų gausios ir tvarkingos.

3) Minėjimuose ir demonstracijose priimkime atitinkamas rezoliucijas, reikalaujančias Lietuvai laisvės, ir jas siųskime savo kraštų valdžios žmonėms. Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvių tarpe šiuo metu vykdoma plati akcija už pravedimą mums tikrai svarbios rezoliucijos Kongrese. Toji akcija vykdoma didžiojo laisvės krašto piliečių iniciatyva ir pastangomis. Neturime formalios galios tiesioginiai į tą akciją įsijungti, tačiau suprantama, kad visa širdžia linkime stiprinti tas pastangas ir kviečiame to krašto lietuvius masiškai akcijoje dalyvauti, minėjimų proga priimant reikiamas rezoliucijas ir jas pasiunčiant reikiamais adresais.

4) Kviečiame stengtis ko plačiausiai kelti per gyvenamų kraštų radiją, spaudą, televiziją ir kitas informacijos priemones sovietinio teroro ir sovietinio kolonializmo režimui pasmerkti, negailint tam ir sudėti lėšų, jei reikia. Sovietinis teroras ir kolonializmas tiesioginiai rištini, nes pati sovietų propaganda kelia sau palankia prasme kolonializmo klausimą. Mūsų pareiga išaiškinti, toks ištikrųjų yra sovietinis kolonializmas ir atskleisti visą Maskvos klastą ir apgaulę.

5) Kviečiame visur laisvajame pasaulyje esančius lietuvius atnaujinti ta proga pasirižimą kovai už Lietuvos išlaisvinimą ir stiprinti paramą Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto vedamai laisvinimo akcijai, remiant jo išlaikomas institucijas.

Komiteto Prezidiumas

IŠ VISO PASAULIO

NUŽUDYTAS TRUJILLO

Rafael Leonidas Trujillo, išbuvęs laike 31 metų Dominikonų Respublikos diktatorium, š. m. gegužės 30 d. naktį žuvo nuo pasikėsintojų šūvių. Iš jį puolusių 7 asmenų 2 žuvo, likusieji pabėgo. Naujasis valdžios atstovas J. Balaguer paskelbė 9 dienų gedulą, prašydamas visuomenės bendradarbiavimo ir taikos palaikymo šioje sunkioje valandoje.

Buvęs ūkio darbininkas, telegrafistas, kariškis ir galop diktatorius išbuvo per 31 metus absoliutus šios 3-jų milijonų šalies gyventojų šeimininkas. Oficialiai, ar ne, apie jį turėjo būti didžiosiomis raidėmis rašoma, kaip apie tėvynės geradarį, naujosios tėvynės tėvą, išlaisvintoją, pirmąjį darbininką ir kitais diktatoriams patinkamais titulais.

Kadangi po 1930 metų rinkimų, tribunolo atstovai suabejojo jų teisingumu, buvo atleisti iš pareigų ir kariuomenė numalšino neramumus. Politiniai persekiojimai, spaudos varžymai pasidarė kasdieninis reikalas. Aikštės, gatvės, pastatai ir paminklai turėjo nešioti jo vardą. Tuo būdu, jo rankose buvo netik spauda, radijo ir organizacijų veikimas, bet kartu su savo šeimos nariais valdė beveik visus to krašto turtus.

PIETŲ AFRIKOS RESPUBLIKA

Pietų Afrikos Unija nuo š. m. gegužės 31 dienos tampa oficialiai respublika ir ateityje bus valdoma ne karalienės bet "afrikanerio", atseit europietiškos kilmės asmens, gimusio Afrikoje. Prez. Charles B. Swart, 66 metų amžiaus, kilęs iš Pietų Afrikos olandų kolonų, pareiškė, kad jo kraštas nori palaikyti draugiškus santykius su visu pasauliu, bet kartu nori savo vidaus reikalus išspręsti sulig balsuotojų pageidavimais, o ne svetimųjų įsikišimu. Kas liečia balsuotojų teises, jos duotos tik baltiesiems, nors valstybėje yra 12 milijonų juodukų. Jungtinės Tautos nekartą kreipėsi tuo reikalu, prašydamos panaikinti šią rasinę skyrybą, tačiau be teigiamų pasėkų.

KENNEDY IR KRUŠČIOVO SUSITIKIMAS

Viena — Po abiejų valdžios galvų susitikimo pateiktas sekantis pranešimas: "Prezidentas Kennedy ir pirmasis ministras Kruščiovas baigė dviejų dienų naudingą susirinkimą, kuriame buvo peržvelgti santykiai tarp abiejų valstybių ir taip pat kiti jas liečia svarbūs klausimai. Kartu su savo patarėjais buvo tariamasi atominės energijos bandymų, nusiginklavimo ir Vokietijos reikalais. Buvo nutarta išlaikyti Laos valstybę neutralią ir nepriklausomą su pačių laosiečių rinkta valdžia ir, einant tarptautiniais dėsniais, užtikrinti neutralumą ir nepriklausomybę ir sąryšy su tuo, sustabdyti karo veiksmus. Abu statistai taip pat nutarė palaikyti santykius visuose abiejų valstybių ir kartu pasaulio svarbiausiuose reikaluose".

PASIRODĖ MONTEVIDEO LIETUVIŲ "ŽINIOS"

Pagaliau ir Montevideo lietuviai jau turi savo informacinį žinių biuletenį. Jo pirmasis numeris pasirodė š. m. gegužės 7 d. ir vedamajame pareiškiama, kad "Žinios" pasirodys kiekvieną sekmadienį. Redakcija prašo iš savo skaitytojų pageidavimų ir pastabų. Linkime "Žinioms" daug sekmės.

NAUJOS SUSISIEKIMO TARIFOS ARGENTINOJE

Nuo birželio 1 dienos galioja naujos susisiekimo tarifos tiek valdiškose, tiek privatinėse linijose. Požeminis $ 3, tramvajus $ 2 iki 2.50, autobusai ir trolebusai $ 3 iki 3.50. Kolektyvai iki 3 kilometrų 2.50 minimalinė tarifa. Tuo tarpu požeminiame reikia įmesti tris vieno pezo motas, vėliau bus padaryta ir parduodama stotyse trijų pezų vertės metikliai.

Arg. Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Taryba

ruošia

TRAGIŠKŲJŲ BIRŽELIO ĮVYKIŲ MINĖJIMĄ,

1961 metais birželio mėn. 18 dieną Aušros Vartų parapijos salėje, Brasil 835, Avellaneda.

PAMALDOS:

10.30 val. Iškilmingos pamaldos parapijos bažnyčioje.
11.30 val. Gedulingas susikaupimas ir gėlių padėjimas prie lietuviškojo kryžiaus Aušros Vartų parapijos sodely.

MINĖJIMO AKTAS

(įvyks Lietuvių Salėje, 12 valandą)

Programoje:

1) Atidarymas — *Žodis ALOS Tarybos pirmininko J. Čikšto.*
2) "Tavęs mes ilgimės tu Gintaro šalie", *atlieka šeštadieninės mokyklos mokinės vad. mok. O. Kairelienės.*
3) 1941 metų Birželio tragedija — *kalba dr. A. Kairelis.*
4) Birželio Įvykiai — *ispaniškai kalba daktaras Jonas Simanauskas.*
5) Maras — *poeto Bradūno atlieka p. Lidija Petravičienė.*
6) Draugiškųjų tautų atstovų žodis.
7) Rezoliucijos.
8) Šv. Cecilijos choras, vad. Vaclovo Rimavičiaus atliks pritaikintą programą.
9) Himnas.
10) Uždarymas.

Okupuotoje LIETUVOJE

Smulkmenos...

(E) Sklaidant sovietinius Lietuvos laikraščius, nuolant užtinkama skundai dėl įvairiausių "smulkmenų". Bet tiems, kuriems šios smulkmenos yra reikalingos, tai nėra smulkmenos. Pvz., Panevėžio rajono vieno ūkio darbuotojas pasiskundžia, kad niekur nesą galima gauti gerų arkliams šukų. Tiesa, atveža šukų sovietinės gamybos, bet jos tarnauja vos pora dienų. Nukrinta rankenukė ir išyra visos šukos. Žinoma, šukos menkas dalykas, bet dėl to sovietinė gamyba nepajėgia pagaminti nė to menko dalyko? Sovietiniai kosmonautai skraido dausose, bet žemėje, pačioje Sovietų Sąjungoje, vienur trūksta tai vieno, kitur tai kito menko dalykėlio...

MITINGAI

(E) Kas klausėsi Vilniaus radijo, pradedant balandžio 12 d. galėjo susidaryti įspūdį, kad Lietuvoje jau niekas kitas nebeveikiama, kaip tik iškilmingai minimas Jurijo Gagarino skirdimas į erdvę. Netik darbininkai, bet ir inteligentai iš eilės masiniai buvo apklausinėjami, ką jie mano apie tą skridimą. Reikia manyti, kad tikroji Lietuvos piliečio ir lietuvių tautos žmogaus nuomonė tuo klausimu būtų kiek kitokia, negu ją perduoda Vilniaus radijas.

Dideli planai, bet realybė kita

(E) Dadčikistano respublikos ministeris pirmininkas ir to paties krašto kom. part. pirmasis ir antrasis sekretorius atleisti iš pareigų ir net iš partijos išmesti. Jie tris metus falsifikavo krašto ūkinių planų skaičius, skelbdami, kad respublika prieš laiką išpildžiusi planą, tuo tarpu kraštas nė vienais metais plano neišpildė.

Tai ne pirmas ir ne paskutinis kartas, kai baudžiami sovietiniai ir partiniai pareigūnai už ūkinių planų skaičių klastojimą. Tokiu būdu patys sovietiniai propagandininkai turi pripažinti, kad dalis jų skelbiamų laimėjimų yra grynas melas.

CUKRAUS SKANDALIUKAS

(E) Vilniaus "Tiesos" pranešimu, Pavenčio fabrike keistomis aplinkybėmis "ištirpo " apie 250 tonų cukraus pusfabrikačių. Direktorius, vyr. buhalteris ir sandėlio vedėjas dingusį cukrų "nurašė" kaip transporto ir kitokius nuostolius. Dabar reikalą tiria prokuratūra.

Sunaikino Krėvos pilį

Gudai bolševikai nepakęsdami senovės Lietuvos liekanų, sunaikino ir su žeme sulygino Krėvos istorišką pilį.

● **Jaunuoliai ir vaikai surinkę 17.540 tonų metalo laužo.** — Lietuvoje jau nuo pat sovietinio režimo pradžios visą laiką yra metalo žaliavos trūkumas. Komjaunimo ir pionierių organizacijos varinėja kasmet savo narius rinkti miestuose ir kaimuose metalo laužą. Ypač aktyviai vaikai ir jaunuoliai metalo laužo rinkime dalyvavę šių metų pirmame ketvirtyje. Kaip pranešė Vilniaus radijas gegužės 7 d., per tuos tris mėnesius buvę surinkta 17.540 tonų metalo laužo. (E)

KALĖDOJIMAI UTENOS RAJONE

"Tėviškės Aidai" savo š. m. vasario 21 d. laidoje paduoda įdomų straipsnį apie Utenos rajono tikinčiųjų padėtį, kurį ištisai perašome.

"Sovietų leidžiamas Lietuvoje rusų kalba laikraštis "Sovietskaja Litva" sausio 12 d. patalpino savo korespondento Barbašin straipsnį, kuriame puolami kunigų kalėdojimai Utenos rajone. Girdi, Kalėdų metu kunigai su palydovais vaikščiojo po kaimus ir rajono centre. Kolchoze, girdi, buvo tokių, kurie mielai sutiko kunigui padėti. Net ir valdybos narys ir ūkio prižiūrėtojas paėmė arklį ir visą dieną važiojo kunigą po namus. Tokiu atsilikimų, girdi, buvo ir daugiau. Tačiau rajono vadovai žiurėjo į tai pro pirštus.

Nurodoma, kad net prokuroro pavaduotojo bute kunigas atlaikė pamaldas. Tačiau prokuroro pavaduotojas tai pamatęs ne tik nesutrukdė, bet pats pasislėpęs karvelidėje laukęs, ligi kunigas atlaikė pamaldas. Prokuroro pavaduotojas apie tai papasakojo rajono komiteto partijos sekretoriui. Tačiau jis jokių išvadų nepadarė, nes, girdi, ir rajono vykdomasis komitetas ir rajono prokuroras į tai nekreipia dėmesio. Jie paaiškina, kad kalėdojimas yra senas reikalas ir įstatymų neuždraustas.

Toliau tas Maskvos atsiųstas tarnas Barbašin, minėtame laikraštyje aliarmuoja, kad Utenos rajone per šešis praėjusių metų mėnesius buvo pakrikštyta daugiau nei 350 kūdikių. Labai daug sutuoktuvių vyko bažnyčiose. Nemaža darbininkų, tarnautojų ir kolchozininkų lanko bažnyčias. Tai esą dėl to, kad ateistinė propaganda rajone silpna, nekaringa, nors veikia ateistų lektorių sekcija, kurioje dirba 22 partijos veikėjai ir per metus rajone atskaitė 170 paskaitų.

Įkalinimo atgarsiai

Bolševikams suėmus Vilniaus ir Panevėžio vyskupą Julijoną Steponavičių, Milane išeinąs žymus italų savaitraštis "Gente" kovo 10 d. atspausdino Vandos Gavronskos 4 puslapių straipsnį, pavadintą "Paskutiniai Vilniaus vyskupo žodžiai". Straipsnis pailiustruotas 5-mis nuotraukomis iš Vilniaus.

● *Pažymėtina, kad Lietuvoje ir dabar Estijoje bylos lydimos sovietinės propagandos kampanijos netik prieš "karo nusikaltėlius", bet kartu prieš užsienyje gyvenančius tautinio nusistatymo pabaltiečius.* Šios bylos yra dalis kampanijos, kurią sovietinės įstaigos jau ne nuo šiandien vykdo prieš pabaltiečių egzilus, stengiantis juos diskredituoti.

EICHMANO BYLA IR LIETUVA

● (E) Izraelio teismo byla prieš Adolfą Eichmaną, kaltinamą vadovavus masiniam žydų žudymui Europoje karo metu, dar šiandien yra svarstoma. Iš kaltinamojo akto aiškėja, kad Eichmanas kaltinamas ir Lietuvos, Latvijos ir Estijos žydų masiniu žudymu. Jo vadovavimu *Lietuvoje buvę nužudyta* 80.000 *žydų, Latvijoje daugiau kaip* 30.000, *Estijoje* 470, *Tilžėje* (turėtų būti Tilžės gestapo apygardoje) 5.500, Gudijoje apie 7.600, Rusijoje apie 2.000. Visi šie buvę nužudyti egzekucinės komandos (Einsatz kommando) "A". Eichmano koordinuotosios kitos komandos nužudžiusios tiek žydų: Komanda ::B" Gudijoje ir kitur 45.000, komanda "C" Ukrainoje 75.000. Komanda "D" (nepasakyta kur), sunaikinusi 54.000 žydų. Tų keturių egzekucijos komandų aukų skaičiu siki 1942 m. lapkričio mėnesio siekęs 363.000. Atskirai Eichmanas kaltinamas dar, kad Rygoje buvę nužudyti atvežti 4000 iš Vokietijos, Austrijos ir Čekoslovakijos. Kitu atveju jis kaltinamas 3500 Vokietijos ir 55.000 Gudijos žydų nužudymu Minske.

Be šių kaltinamų siejamų su Rytų kraštais, Eichmanas kaltinamas dar šimtų tūkstančių žydų kankinimu ir žudymu įvairiuose kacetuose. Ypač prikišama jam Vengrijos žydų masinis žuvimas.

Kiek byloje liečiama įvykiai Lietuvoje, teisme bus be abejo liudininkai gyvenę kadaise Lietuvoje, o dabar laisvajame pasaulyje. Bet įdomu, kad Izraelio teismas, norėdamas pabrėžti savo bešališkumą, atsisakė prie bylos prijungti Vokietijos sovietinės zonos įstaigų medžiagą. Zonos specialiai atsiųstas advokatas Kaul siūlė iš viso bylos apimtį išplėsti, bet Izraelio teismas nesutiko. Jau ir taip byla ilgai užtruks. Eichmanas teismo salėje yra laikomas neperšaunamo stiklo narvelyje, kad neatsitiktų su juo kokie nors incidentai. Teismo rūmai yra saugojami stiprių kariomenės dalinių.

LIETUVIAI SVETUR

Krėvės vardo literatūros premija

(E) Vinco Krėvės vardo literatūros premija (Montrealio Akademinio Samburio) teko rašytojui Vincui Ramonui už apysakų rinkinį "Miglotas Rytas". Iki šiol toji premija teko J. Aisčiui, J. Mekui ir M. Katiliškiui.

LIETUVIŲ EILĖRAŠČIAI ANGLIŠKAI

(E) Prie gražių ir sėkmingų St. Zobarsko pastangų, angliškai kalbančiai visuomenei patiekti lietuvių prozos vertimus, rašytojai Clark Mills ir A. Landsbergis dabar jungiasi su poezijos vertimais. Jie ruošia lietuvių poezijos antologiją anglų kalba. Išleisti apsiėmė Voyages Press, New Yorke.

MINIATIŪRINIS MENAS

Kazys Bubelis iš Baltimores, gimęs JAV-se ir gerai mokąs lietuviškai yra žymus miniatiūrinių kūrinių dailininkas. Jis tuo menu susidomėjo tarnaudamas pirmojo pasaulinio karo metu laivyne. Mažiausias jo kūrinys tai Wašingtono biustas su veido bruožais, išgraviruotas ant dulkės dydžio gabaliuko suspausto ryžio grūdo. Kurdamas tokius dalykus, K. Bubelis naudoja padidinamąjį stiklą. Jis išpiaustė mažą kėdę, kuri pralystų pro adatos skylutę. 1933 metais Čikagos pasaulinėje parodoje laimėjo pirmą premiją.

DVI DISERTACIJOS APIE MŪSŲ KRAŠTUS

(E) Kolumbijos universitetas (USA) ruošia išleisti disertaciją tema United States Policy toward the Baltic States, kuri apims JAV santykius su Pabaltijo vastybėmis tik 1917-22 metų laikotarpyje. Disertacijos autorius Wm. M. David, bendradarbiaujant prof. Wm. T. R. Fox.

Tame pačiame Kolumbijos universitete Leonas Sabaliūnas rašo disertaciją tema: Lithuania, 1939-40 A Society in Crisis. Jau anksčiau Sabaliūnas yra parašęs studiją Soviet-Baltic Relations 1926-1939.

SVETIMTAUČIAI MOKOSI MŪSŲ KALBOS

(E) Berno (Šveicarijos sostinės) Universitetas neseniai suteikė kalbotyros daktaratą Jan P. Locher, apgynusiam disertaciją iš graikų filologijos. Jaunas šveicarų mokslininkas, kurio tėvas mokytojauja Berne, o motina yra čekų kilmės, dar būdamas gimnazijoje susidomėjo lietuvių kalba ir ją yra gana tobulai išmokęs.

J. P. Locher šiomis dienomis išvyko į Jungtines Amerikos Valstybes, kur Filadelfijos Universitete pas prof. Senną ir prof. Salį gilins žinias baltų filologijoje. Šveicarų nacionalinis fondas paskyrė stipendiją specialiai baltų kalbų studijoms. Pirmas žinias apie baltų kalbas, o taip pat reikiama literatūrą jam suteikė dr. A. Gerutis, Berne. J. P. Locher jau paskirtas graikų ir lotynų kalbų mokytoju Berno gimnazijoje. Amerikos Jungtinėse Valstybėse jis išbus vienerius metus.

Berno Universitete J. P. Locher mokėsi pas prof. G. Redard, lyginamosios kalbos profesorių, kuris savo ruoštu buvo lituanisto prof. M. Niedermann mokinys.

Sovietų paroda Londone

Ruošiamoje šių metų parodoje Londone, Lietuvos gaminiai turės tik sovietų ženklą, visiškai neminint, kad tai Lietuvos išdirbiniai. Bepigu kitų darbais didžiuotis, nors tai sovietams įprastas reikalas.

● *Išleis į užsienį tik* 1500 *Lietuvos turistų.* — (E) Instruktorius užsienio turizmo reikalams, Aleksandravičienė, Vilniaus radijo bendradarbiui pareiškė, kad šiemet iš Lietuvos į užsienio šalis važiuos 1500 turistų. Matyt, toks skaičius jau yra iš anksto nustatytas ir negalės būti viršytas. Dalis tų turistų (gal būt didesnioji dalis) vyks į satelitinius kraštus.

● (E) Šiaulių dviračių fabrikas savo metinę gamybą pakėlė iki 250.000 dviračių. Kas 34 sekundės nuo konvejerio nuimamas naujas dviratis.

LIETUVIŲ RADIJO VALANDĖLĖS

Roma — Italija

Romos Radijas — Transliuojama kasdien nuo 20,50 val iki 21,10 val. Vidurio Europos laiku, 41,15 ir 50,34 metrų bangomis. Vatikano Radijas — Programa transliuojama 8 kartus savaitėje: kiekvieną vakarą 20,15 iki 20,30 Lietuvos laiku; sekmadienio rytais 10.30 iki 11 Lietuvos laiku. Bangos: 31, 25, 19 ir 196 mt.

Sao Paolo — Brazilija

Sekmadieniais nuo 13 iki 14,25 val. Rio de Janeiro laiku Radio Cometa — Z. Y. R. 217. Vidutinėmis bangomis 1.130 kcls. Mikrobangomis (frecuencia modulada) 1071 mg.

Šiaurės Amerika

Kasdien 19.30 val. Lietuvos laiku. 11. 13, 16, 19 25 ir 31 metrų bangomis. Jos kartojamos 21,30 val. vidutine 251 m. banga ir 6 val. ryto 25, 31, 41 ir 49 m. bangomis.

Montevideo — Urugvajus

Šeštadieniais per Radio Independencia — CX 50 20,30 val. Sekmadieniais per Radio Sarandi 8,20 — 8,50 val.

Buenos Aires — Argentina

Pirmadieniais per Radio Antartida, 18,30 — 19.

LIETUVIŠKA AUDYKLA "DROBĖ"
Savininkas VYTAUTAS DORELIS
Parduoda lietuviškai raštuotas drobes, languotas staltieses bei lygias kitas medžiagas.
Kainos be konkurencijos, nes parduodama pačiame fabrike.
BOGOTA 4175 Cerro, Montevideo, Uruguay
Telefonas 22 - 17 - 77

Casa MUSKETAS
Parduoda
PLOKŠTELES, PIANINUS, AKORDEONUS, BANDEONUS TELEVISIOS APARATUS
ISNUOMUOJAMA PIJANINUS
T. E. 50 - 5948 Sanabria 2790-92

Sekmadienio Rimčiai

NONNIO TROŠKIMAI

Nonnis Swenson, garsus kelionių rašytojas, savo knygoje: "Kaip atradau savo troškimų išsipildymą" aprašo savo vaikystę tolimoje Islandijos saloje, kur jis gimė neturtingoje liuteronių šeimoje.

Visų savo troškimų išsipildymų priežąstimi jis šalia Dievo priskiria savo gerai motinai, kuri išmokė jį pasiekti savo gyvenimo laimę. Jis toje knygoje atpasakoja savo gyvenimo istoriją, kurią būtų galima sutrauktai apibūdinti sekančiai.

Jaunasis Nonnis turėjo didelį troškimą pamatyti platų pasaulį ir paskui parašyti didelę ir gražią knygą, kurią žmonės skaitydami jaustųsi suraminti ir atgaivinti. Savo troškimus mažasis Nonnis išdėstė savo motinai, kuri jam ikvėpė nepaprastai didelį įkvėpimą.

Jo motina, nors ir būdama protestantė, bet turėjo labai gilų tikėjimą į Dievą. Ji tarė savo sūnui: "Jei tavo troškimai yra dideli ir geri, tai jie tikrai įvyks, tik su ta sąlyga, jei kasdien Dievo prašysi. Dievas yra galingas, todėl jis gali bet kokį troškimą išpildyti, jei tiktai jis yra geras".

Nuo tos dienos mažasis Nonnis nenustojo prašęs Dievo, kad jo troškimas pamatyti platų pasaulį kiek galint greičiau išsipildytų. Tačiau ėjo savaitės ir mėnesiai, bet jo troškimai vis nepildėsi. Nonnis tačiau nenustojo Dievo prašęs: "Dieve, leisk pamatyti pasaulį".

Po dviejų metų laukimo netikėtai atėjo laiškas iš vieno pažįstamo misijonieriaus, kuris pasiūlė pasiimti su savim jaunąjį Nonnį į Prancūziją. Nonnis suprato, kad jo troškimai pradeda pildytis. Jis sutiko keliauti su misijonieriu Prancūzijon, kur jis tapo kataliku, vėliau kunigu ir garsiu rašytoju. Tokiu būdu išsipildė visi jo troškimai su kaupu. Kas yra skaitęs Swenson knygas, tas gali paliūdyti, koks tyras džiaugsmas dvelkia iš jų. Swenson apkeliavo visą pasaulį ir aprašė savo knygose, tai ką jis gražiausio matė ir išgyveno.

Šis pavyzdys parodo, kad ir mes galime padaryti savo gyvenimą daug laimingesnį ir prasmingesnį, jei darysime, kaip Nonnis Swenson, kuris nenuleido rankų, bet tai ko troško su pasitikėjimu iš Dievo sau išsiprašė.

Kun. Augustinas

ŠVENTAS ANTANAS PADUVIETIS

Populiariausias šventasis Pietų kraštuose yra Šv. Antanas, kurį Bažnyčia mini birželio mėnesio 13 dieną. Jis gimė 1195 m. Portugalijoje, Lisabonos mieste, iš kilmingų tėvų. Buvo pakrikštytas Ferdinando vardu.

Pradžios mokslą ėjo gretimoje katedros mokykloje. Penkiolikos metu būdamas, Ferdinandas įstojo į Šv. Augustino kanauninkų ordiną. Jis pamėgo nuošalumą ir mokslą. Kad jo tėvai ir giminės savo dažnais lankymais nevargintų, jis prašė iškeliamas į Koimbros vienuolyną, kur užbaigė mokslus ir buvo įšventintas į kunigus.

Koimbros vienuolyne Ferdinandas ėjo svečių priėmėjo pareigas. Tose pareigose jis susidurė su penkiais pranciškonais, kurie buvo užsukę į vienuolyną. Po kurio laiko tie penki pranciškonai buvo atvežti iš Maroko nukankinti ir jų kūnai padėti Koimbros vienuolyno bažnyčioje. Prie kankinių karstų vyko stebuklai. Ferdinandas irgi panorėjo tapti kankiniu.

Kitą kartą, kai pranciškonai vėl užsuko į vienuolyną, jis pasisiūlė, kad būtų priimtas į jų vienuolyną ir pasiųstas tuojau į Afriką skelbti Kristaus mokslą. Pranciškonai priėmė Ferdinandą į savo vienuolyną. Tuomet jis priėmė Antano vardą. Po kurio laiko buvo pasiųstas į Maroką, skelbti Kristaus mokslą. Bet aname krašte kilo didelė sausra, nuo kurios Antanas apsirgo ir nutarė grįžti į Portugaliją, bet jūroje kilusi audrą jo laivą nuvarė į Siciliją.

Tuomet Antanas apsistojo Mesinoje pranciškonų vienuolyne. 1221 m. Šv. Pranciškus sušaukė Asižiuje visų vienuolių kapitulą (suvažiavimą), į kurią nuvyko ir Antanas. Tuomet dalyvavo apie 3000 vienuolių. Antanas pasisiūlė broliui Gracijanui, Romanijos provincijolui talkon. Tuomet Antanas apsigyveno pas brolį Gracijaną Monte Paulo vienuolyne.

Kartą Forlio mieste vyko kunigų šventimai. Reikėjo ta proga pasakyti pamokslą. Bet kiti vienuoliai atsisakinėjo. Tuomet vyresnysis įsakė Antanui pasakyti. Antano pamokslas visus nustebino savo iškalba ir Šv. Rašto žinojimu. Tuomet jis buvo pasiųstas sakyti pamokslus prieš to laiko klaidžiatikius albigensus, kurie neigė Kristaus buvimą Šv. Altoriaus sakramente.

Rimini mieste jam beskelbiant tikrą Kristaus mokslą, įvyko šis įdomus atsitikimas. Klaidatikių vadas Bonvillo atsisakė tikėti į Kristaus buvimą Šv. Sakramente, nes nematąs jokio pasikeitimo po konsekracijos. Tuomet Antanas paklausė, ar jis įtikėsiąs, jei arklys pagarbins Šv. Sakramentą. Bonvillo sutiko ir sutarė, kad aikštėn bus atvestas arklys ir žiūrės kas atsitiks.

Bonvillo per dvi dienas nedavė arkliui ėsti. Sutartą valandą arklys buvo atvestas aikštėn, kur buvo susirinkusi didelė minia žmonių. Viename kampe pasirodė savininkas su avižomis, o kitame — Antanas atsistojo su Šv. Sakramentu. Arklys tuojaus atėjo prie Antano ir atsiklaupė prieš jį. Bonvillo savo žodį tėsėjo — jis atsivertė.

Iš Italijos Antanas nuvyko pietinėn Prancūzijon, kur skelbė Dievo žodį nuo 1223 iki 1224. Dievas lydėjo Antano žodžius dideliais stebuklais. Vėliau Antanas vėl sugrįžo Italijon ir tapo Romanijos provincijos vyresniuoju.

Be išorinių didžių darbų, Šv. Antanas pasižymėjo didele meile Kristui. Jis dažnai pasninkavo, daug meldėsi. Gyveno vos 36 metus. Mirė 1231 metais ir buvo palaidotas Paduvos mieste, kur jo garbei dabar yra pastatyta bazilika.

Šv. Antanas yra paskelbtas Bažnyčios daktaru, pamokslininkų globėju. Žmonės kreipiasi į Šv. Antaną visokiais reikalais, ypač kas prapuola. Lietuvoje Šv. Antanas buvo irgi plačiai žinomas ir jo garbei buvo pastatyta nemaža bažnyčių ir altorių.

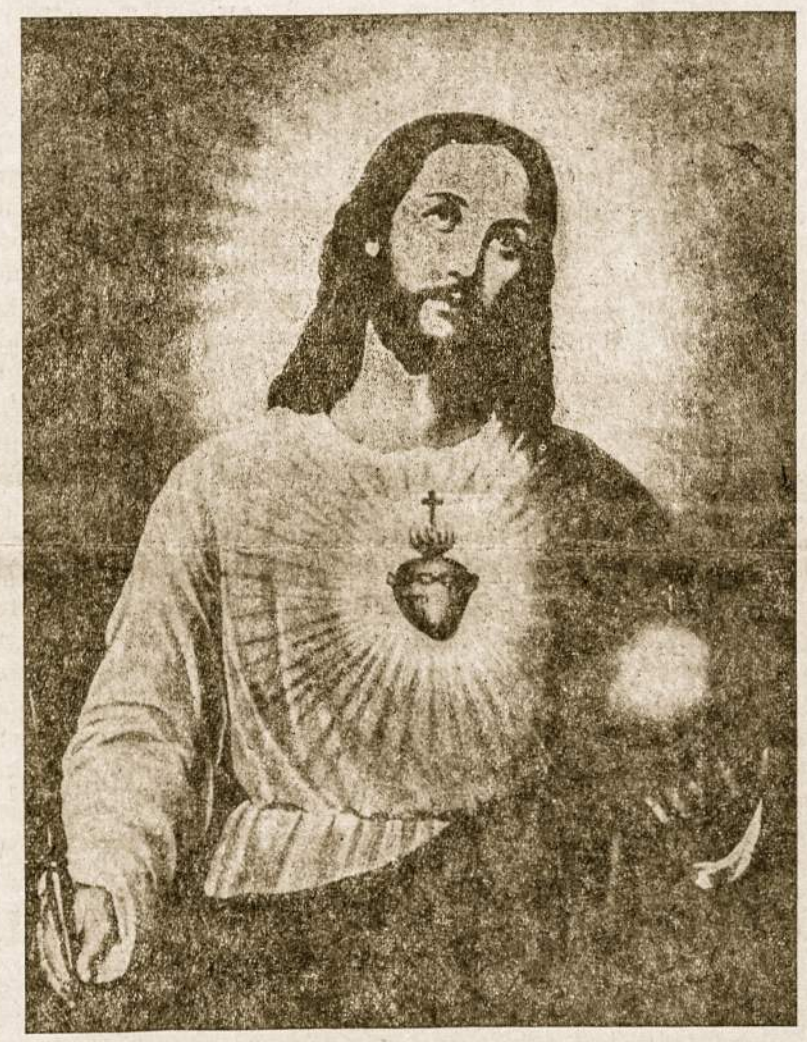

BIRŽELIS — JĖZAUS ŠIRDIES MĖNUO

NAUJIENOS IŠ KATALIKIŠKOJO PASAULIO

KATALIKŲ SPAUDA

AICA agencijos pranešimu, š. m. kovo mėn. visose J. A. Valstybių diecezijose buvo paminėtas "spaudos mėnuo", kurio metu buvo sustiprinta katalikų spaudos propaganda. Pirmasis "spaudos mėnuo" buvo minėtas 1921 metais. Tuo metu buvo vienas milijonas katalikų skaitytojų Šiemet po 40 metų, katalikų skaitytojų skaičius pakilo iki 26 milijonų.

KINO SAVAITĖ

Valladolid mieste kaitik pasibaigė Šeštoji Tarptautinė Religinio ir Žmogiškos Vertės Kino Savaitė. Vokietija, Argentina, Belgija, Ispanija, Prancūzija, Jung. Amerikos Valstybės, Anglija, Italija, Meksika ir Švedija patiekė savo šios rūšies gariausias filmas. Pirmą, kaip religinės filmos, premiją gavo švedų produkcija "Mergelės šaltinis" (direkcija Ingmar Bergman) o kaip žmogiškos vertės geriausias kūrinys skaitoma vokiečių filma "Meilė mirtimi apmokama", kuriai vadovavo Edwin Zbonek.

LIURDAS

Metinėje kariškių maldininkų kelionėje į Liurdo šventovę, kuri įvyks š. m. birželio mėn. pirmomis dienomis dalyvaus virš 50.000 europiečių kariškių. Šią maldingą kelionę organizuoja Paryžiaus arkivyskupas ir prancūzų kariuomenės vikaras kard. Mauricijus Feltin.

STATYTOJŲ ORDINAS

Tėvas Werenfried van Straaten pervedė savo įkurto Statytojų Ordino vadovybę pasauliečiams, pats atsidėdamas dvasiškių pabėgėlių priežiūrai. Minėtas Statytojų Ordinas yra sudarytas iš savanorių. Jie stato bažnyčias, ligoninės ir šiaip namus, skirtus pabėgėliams iš įvairių Europos ir Azijos valstybių.

Geroji Spauda Argentinoje

Argentinos Vyskupų nutarimu, š. m. liepos 23 diena skelbiama Gerosios Spaudos Diena. Numatyta laiku pateikti parapijoms ir katalikų mokykloms propagandinę medžiagą. Galvojama paruošti viena pagrindinį minėjimą ir katalikų spaudos parodas. Be to, buvo svarstoma suorganizuoti Tautinį Katalikų Spaudos Kongresą sekančių metų pavasarį, į kurį bus kviečiami visi katalikų spaudos organai.

VATIKANO BIBLIOTEKA

Per 1960 metus Vatikano biblioteka praturtėjo literatūros turtais. Buvo gauta septyni vertingi seni rankraščiai, o privačios bibliotekos sudovanojo apie 12.000 knygų.

SUVARŽYMAI DVASIŠKIAMS

Lietuvoje stojančių į kunigų seminariją skaičius nebūtų mažas, bet bolševikai teleidžia tik labai mažą jų dalį, taip kad atskaičius mirštančius, senelius ir ligotus dvasiškius, kunigų skaičius kasmet mažėja. Ypač skaudu, kad ten būtų pašaukimų, bet nėra leidžiama, kai mūsų kraštuose, kur tuo atžvilgiu yra plati laisvė, turima maža pašaukimų.

PARTIZANŲ MALDAKNYGĖ

Lietuvoj vienoj partizanų slėptuvėje buvo rasta maldaknygė, rašyta lietuvių partizanų krauju. Ši maldaknygė sovietų spaudoje ("Literatūra ir menas" Nr. 2, 1961) labai pajuokiama ypač pykstama kam ji rašyta krauju.

IŠGARSINTAS LIETUVIŲ VARDAS

Jung. Amerikos Valstybių vyskupų rūpesčiu buvo atspausdinta keleta milijonų ilustruotų leidinėlių, kur aprašoma žiaurūs persekiojimai, kuriuos darė ir dar tebedaro bolševikai Lietuvoje, ištremdami nekaltus žmonės Sibiran ir kraštą skandydami skurde ir ašarose.

NAUJAS PROVINCIJOLAS

Lietuviai jezuitai Čikagoje susilaukė naujo provincijolo vietoj buvusio Dr. Br. Krištanavičiaus. Naujojo viršininko vardas Bruno Markaitis, kuris kartu yra pažįstamas kaip muzikas ir kompozitorius.

Europos lietuvių kunigų suvažiavimas

Vokietijos Krašto Informacijos praneša, kad tarp Velykų ir Atvelykio įvyko Europos lietuvių kunigų rekolekcijos ir pasitarimai Romoje. Iš Vokietijos dalyvavo 13 kunigų. Rekolekcijoms vadovavo Tėv. P. Brazys MIC; jos vyko lietuvių Šv. Kazimiero Kolegijoje. Pasitarimai vyko kolegijos viloje, prie Tivoli. Juose dalyvavo viso 34 lietuviai kunigai. Pranešimus darė kolegijos rektorius prel. dr. L. Tulaba, Vokietijos lietuvių sielovados direktorius kun. J. Petrošius, Londono lietuvių klebonas kun. A. Kazlauskas ir Vasario 16 Gimnazijos direktorius kun. dr. L. Gronis.

Atskiram posėdžiui buvo susirinkę Italijos, Prancūzijos ir Vokietijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkai - kunigai: V. Mincevičius, J. Petrošius ir Br. Liubinas. Buvo pasidalinta mintimis apie bendruomeninės veiklos patirtis ir svarstyta reikalas ir galimybės atgaivinti anksčiau vykusius Europos Lietuvių Bendruomenių suvažiavimus.

Mokslas + Menas + Literatūra

LIETUVIŲ DAINOS

Vokiečių UNESCO komisijos pavedimu, praeitų metų pabaigoje pasirodė Vakarų Vokietijoje nauja knyga: "Europietiškos dainos originaliose kalbose". Šis veikalas susideda iš dviejų tomų ir apima dainas 43-jomis kalbomis. Viso 111 dainų originaliomis kalbomis, originaliais rašybos ženklais ir puikiai perduotomis gaidomis.

Pastebėtina, kad lietuvių liaudies dainų išspausdinta daugiausia, išskiriant milžinišką Rusiją. Matomai, knygos paruošėjai tuo būdu mūsų dainoms skyrė ypatingą reikšmę. Štai lietuviškų dainų sąrašas: 1) Šviesi naktis mėnesiena; 2) Tykiai, tykiai Nemunėlis teka; 3) Kas bernelio sumislyta; 4) Pasvarstyk, antele; 5) Ant ežerėlio rymojau; 6) Piovė lankoj šieną; 7) Unčių tupi trys pulkeliai, ir 8) Šėriau, šėriau sau žirgelį.

Visi dainų žodžiai išspausdinti ištisai, dainos netrumpinant. Lietuvių kalba nesudarkyta, be klaidų, su lietuviškais ženklais.

● Rusų mokslininkai atrado vitaminą P, kuris randasi arbatžolių lapuose. Pastebėta, kad nevien tvarko kraujo apytaką, bet taip pat padidina arterijų lankstumą.

SALŲ SALA

(sonetas)

Iš daugelio salų sala gražiausia
Mūs žemė, nes jos vardas tau — auksinis.
Ir veltui ir ilgai toli keliausi
Surasti, kur gaivesnis tau šaltinis.

Kas salos tos, kurias sidabro vandens
Apjuosia, kaip fantastiški fontanai?
Kas aukso pilys, kas dangus nuskendęs?
Kas plačialapiai, išdidūs platanai?

Čia, kur kalnai, lyg milžinas koks kelia
Smaragdo taurę — ežerą — ir rodo
Jį saulei, visą paslaptingai žalią,

Tau tavo žemė gegužėj pamoja
Iš žydinčių laukų, iš balto sodo —
Ta žemė, ta sala paslaptingoji.

Alfonsas Tyruolis

* * *

Leidiniai apie Žalgirį

(E) Be Bostono "Keleivio" išleistos istorikės Vandos Sruogienės lietuvių kalba knygutės apie Žalgirio mūšį, neseniai išėjo K. R. Jurgėlos leidinys anglų kalba: "Tannenberg". Knygoje yra daug paveikslų ir eilė žemėlapių.

Leidinys apie teatrą

(E) Vilniaus politinės ir mokslinės literatūros leidykla išleido akademinį dramos teatrą, ryšium veikalą apie Lietuvos valstybinį su jo 20 metų sukaktim. Išspausdintas ir visų pastatytų veikalų sąrašas.

Alanto romano vertimai

(E) Vytauto Alanto romanas "Tarp dviejų gyvenimų" jau yra išverstas į anglų kalbą ir dabar verčiamas į vokiečių kalbą. Lietuvių rašytojams, besiskverbiantiems į svetimas literatūras, linkėtina sėkmės.

LIETUVA – ŠALIS GRAŽIOJI

Tokiu vardu vadinasi neseniai Amerikos krantus iš okup. Lietuvos pasiekęs didžiulis leidinys, turintis 320 puslapių su 36 puslapių priedu. Šiame Valstybinės politinės ir mokslinės literatūros leidyklos Vilniuje 1960 m. išleistame leidinyje telpa 309 didelio formato (daugiausia per visą puslapį) nuotraukos su įvadiniu žodžiu. Priede telpa nuotraukų rodyklė lietuvių, rusų, vokiečių ir anglų kalbomis, o taip pat ir įvado tekstai paskutinėmis 3 kalbomis.

Pats leidinys yra meniškas ir gražiai išleistas. Dauguma nuotraukų — puikios ir mielos lietuvio širdžiai. Kai kurių nuotraukų parašuose ir jų rodyklėje yra prakišama propagandinė mintis, nors ji čia nėra tokia ryški kaip įvade. Įvade atiduodama reikiama pagarba komunistinei sistemai, kuri nuvertė "buržuazinę" santvarką. Randamas teigimas, kad, pagal pieno gamybą, imant vidutiniškai vienam gyventojui, Lietuva dabar pralenkė Jungtines Amerikos Valstijas. "Netrukus JAV bus pralenktos ir pagal mėsos gamybą", sakoma leidinyje. Giriamasi, jog "valstietis, kuris anksčiau devėjo namuose austą milą ir drobę, avėjo klumpes, šiandien perkasi miestiškus kostiumus bei avalynę". Tai, žinoma, tik išsireiškimai, kurio nieko bendro nebeturi su gyvenimo praktika.

Leidinio nuotraukos padalintos į 8 skyrius. Pirmame yra vaizduojamas Vilnius ir Vilniaus kraštas; toliau — Dzūkija, Rytų Aukštaitija, Vidurio Lietuva, Kaunas ir Panemunės, Suvalkija, Žemaitija, Klaipėda ir pamariai.

Vilniaus skyriuje matomas Gedimino kalnas, Petro ir Povilo bažnyčios vidus, šv. Onos bažnyčia, senojo Vilniaus kampelis ir nemaža kitų kiekvienam lietuviui brangių vaizdų. Bet čia taip pat pamatysi "pirmąjį Tarybų Lietuvos vyriausybės pirmininką" V. Mickevičių-Kapsuką, komunistą Z. Aleksą-Angarietį, "namą, kuriame 1919 m. kovėsi komunistai" ir panašius.

Ypatingai patraukliai atrodo gamtos vaizdai, kuriais pasižymi Žemaitijos bei Klaipėdos ir Pamario skyriai. Daugiausia nuotraukų duoda I. Fišeris, J. Grikienis, J. Jodikaitis, P. Karpavičius, V. Stanionis. Albumą sudarė ir tekstus parašė P. Pukys; dailininkas — V. Kalinauskas, redaktorius — S. Matejuškaitė.

Knyga įrišta į kietus viršelius ir yra pati stambiausioji iš Lietuvoje išėjusių albuminio tipo leidinių. Tiražas — 20.000 egzempliorių, tačiau kadangi leidinio kaina aukšta — 35 rubliai (senąja valiuta), tai vargu ar daug kas iš tėvynėje gyvenančių lietuvių ją galės įkąsti.

Leidinio įžangoje tarp kitko yra rašoma: "... Šiandien Lietuvai nebaisūs jokie imperialistų grasinimai ... štai kodėl po gimtuosius klonius bei kalvas šiandien skamba naujos, linksmos dainos, dainos apie džiaugsmą, laimę ir šviesų rytojų ..." Tai yra labai reliatyvūs žodžiai, kuriuos greitai galima pakeisti priešinga prasme, pridėjus ar atėmus žodelį "ne". Mes manome, jog Lietuvai kada nors bus galima tikrai gyventi aukščiau pacituotųjų žodžių sąvokos realybėje.

E. Šulaitis

Rašo Kazys Jurgaitis

PABĖGIMAS IŠ TAMSOS

Jau kelinti metai bolševikai varo smarkią propagandą prieš išvykimą iš Lietuvos. Ypačiai jiems skaudus Klaipėdos krašto gyventojų išvykimas į Vakarų Vokietiją, nes tokių išvykstančių atsirando daug. Pagal Maskvos - Bonnos sutartį jie turi teisę išvykti į Vokietiją. Maskvos mastu - tai smulkmena. Jeigu jie apgyvendino rusais visą Karaliaučiaus sritį, tai keletas tūkstančių žmonių iš Klaipėdos krašto yra tik smulkmena. Be to, sudarydami sutartį, sovietai pasitikėjo propaganda iš Vilniaus, kad ji įtikins "tarybinio rojaus" pranašumu ir išvažiuojančių bus mažai. Bet bolševikai apsiriko. Išvažiuoti, kad ir kaip betrukdoma, nori beveik visi. Išvažiuoti pareiškimus duoda paprasti kolūkiečiai, darbininkai, medaliuotos melžėjos, ordenuoti traktorininkai, kolchozų "brigadyriai", sovchozų skyrių valdytojai.

Sniečkui gal ne tiek nuostolis, kiek nepatogu. Taip "pas mus visko yra", o visi stengiasi iš tos "gerovės" ištrūkti. Tuojau buvo paskelbta, kad esą yra specialių agentų, kurie klaidina žmonės. Kad žmonės išvažiuodami klysta, esą apie tai rodo jų atsiųsti "Tiesai" ir kitiems laikraščiams laiškai. Tiesa, tų laiškų dauguma skamba taip "korektiškai", kad net ir išsireiškimai artimi Zimano ar Laurinčiuko mintims.

Nepamirštama nuolat paverkšlenti, prikišant tautinį patriotizmą. Bedušiai, girdi, tėvynės išsižada Tie, kurie išvyksta į Kazakstaną ar Altajų, tai jie šitaip daro "partijai pašaukus, širdžiai paliepus", o Vakarusna išvyksta "išdavikai". Nelogiška, bet už tai abiem atvejais "patriotiška". O kurie jau išvažiavę į Vakarus, tai esą gailisi, kai kas net grįžta. Vaje, kaip ten, Vakaruose, mažai žmonės uždirbą? O kiek daug bedarbių, o kokios mažos bedarbių pašalpos! Ir kaip viskas brangu! O svarbiausia - "diskriminacija". Vokiečiai esą tokių nelaiko sau lygiais, tyčiojasi, stato prie sunkiausių darbų, apgaudinėja...

Šių metų vasario mėn. "Švyturys" Nr. 3 išspausdino pasakojimą "Pabėgimas iš tamsos". Į "laisvę" iš "tamsos" parbėgęs išemigravęs tūlas Evaldas Brinkmanas. Būdingiausia yra tai, kad Brinkmanas baigęs vidurinę mokyklą, tačiau savo nuomonės pats neužrašė. Po pasakojimu taip ir parašyta: E. Brinkmano pasakojimą užrašė A. Prokopavičius" Antras dalykas: Brinkmanas, išvykdamas į Vokietiją, dirbo tekintoju, o "parbėgęs" - mechaninių dirbtuvių viršininku (paslauga už paslaugą!). Toliau, labai jau verksmingu tonu, bet visdėlto dalis teisybės: labai mažą bedarbio pašalpą jam Vokietijoje skyrė... O kaip gi dabar yra pavergtoje Lietuvoje? Jeigu dirbi sezoniniu darbininku durpyne, plytinėj, ar statybose, tai penkis, šešis mėnesius padirbęs, visą žiemą turi "atostogų" tik neapmokamu! Atleido iš įmonės dėl darbo stokos ar kita ko, — skubėk ieškoti darbo, nes ne tik kad niekas bedarbių pašalpos nemokės, bet dar apšauks parazitu, nedirbančiu visuomenei naudingo darbo.

(Bus daugiau)

Vasaros Naktis Kaime

Prisiminimai

Po nervingo ir ilgoko laiko Kaune, išvykau į tėviškės kaimą. Rodos, nieko nuostabaus ir jokių įdomumų nesudaro, bet skirtumas yra didelis tarp miesto ir kaimo, jeigu giliau į juos pažvelgsime.

Mano tikslas buvo kaip tik ramiai pagyventi kaime pas tėvelius, visai užmiršti Kauną ir su juo surištus rūpesčius.

Apie Šv. Joną, jau vėlyvą vakarą, parvykau į namus. Kaimą šiuo metu radau pasakų karalystėje: visur tylu, malonu ir įdomu. Norėjau bepradėti šturmauti dėl rastų nepatogumų, kaip šviesos, vandens ir kt., bet prisiminiau, kad esu kilęs iš čia, kad mano jaunystės dienos čia prabėgo, o miesto patogumai-įgyti laikinai.

Naktis buvo tyki ir šilta, o mėnulis vos tik rengėsi parodyti savo pageltusį veidą. Aplinkui medžiai, krūmai ir pastatai atrodė paslaptingi ir pasakiški.

Per mano vaizduotę prabėgo tūkstančiai atsiminimų, vaizdų ir įvykių, kuomet buvau mažas ir gerai pažinau šią aplinką, kuri dabar atrodė tokia paslaptinga ir artima prie širdies.

Prisiminiau, kuomet po ilgos dienos darbo, kaip švinas lovoje gulėjau, prisiminiau ir tuos malonius mamytės žodelius, kuomet mane keldavo ankstį rytą gyvulius į lauką išvaryti. Būčiau viską atidavęs, kad dar nors kelias minutes paliktų lovoje. O kad gi grįštų tie laikai! Prisiminiau ir Sekmines, kuomet mano juodmargė buvo šauniau už kitas vasilkų vainiku aprengta. Už tai gaudavau didelį ir šviežų sūrį! Bėgo per vaizduotę ir tos trumpos vasaros naktys, kuomet su kitais pusberniais jodavome arklius ganyti į kaimo galulaukes ir ten laužus degindavome.

Bene įdomiausia šienapiūtė, dalgių skambėjimai, grėbėjo išdrožinėti grėbliakočiai, o vakare gražios sutartinės. O kagi besakyti apie rugapiūtę, bulvekasę, linų darbus, pirmąjį sniegą su pirmais ledais ant upelių ir balų.

* * *

Kartas nuo karto pajudino plaukus švelnus vakaro vėjelis, o ten, už upelio girdėjosi arklių geležiniai pančiai. Pamiškės vienkiemio šunelio lojimas ir mūsų gaidelio pirmoji giesmė, kai rugių lauke griežlė šaukė savo vaikus. Tolumoje, už Anykščių Šilelio, girdėjosi duslus siaurojo traukinuko dejavimas.

Mano nakties draugas mėnulis jau drąsiau rodė savo apskritą veidą. Dabar visi šešėliai atrodė dar labiau pasakiški, o širdžiai taip artimi, kad nekeisčiau ant visų didmiesčio patogumų.

Miego nenorėjau ir jokiu būdu negalėjau skirtis su ta kaimo gamtos grožybe, kurios miestietis nemato ir negali jos tiksliai įvertinti. Buvau toli svajonių krašte ir nenorėjau iš ten grįšti, bet mano ausį palietė mylimas ir pažįstamas balsas: "Untaniuk, vaikeli, eik prigulk, jau pradeda aušti sekmadienis. Reikės tuojaus rengtis į bažnyčią".

Nepastebėjau, kaip prabėgo ta vasaros naktis, ta brangi mano gyvenimo dalelė, už kurią atiduočiau visus pasaulio patogumus.

Mok. A. Repečka

ARGENTINOS LIETUVIAI

ROSARIO

SEKMINIŲ KONCERTO ATGARSIAI

Per Sekmines gegužės 21 d. Rosario Gyvojo Rožančiaus buvo suorganizuotas didingas koncertas, kurį suruošė p. Rožė Simanauskienė, talkininkaujant kitiems veikėjams lietuviams ir šokėjoms.

Koncertas buvo ruošiamas dėl Šv. Kazimiero naujų vargonų fondo. Programa buvo labai graži ir įvairi, kuri vyko seselių domininkonių kolegijoje.

Programą atidarė mažosios lietuvaitės, apsirengusios tautiniais drabužiais, kurios gražiai pašoko lietuviškus šokius. Toliau Edvardas Klimas padainavo solo keletą dainų, akompanuojant dviem gitaristams. Prof. Septimo Gerdo muzikos mokytojas visus sužavėjo savo gyva ir stilinga interpretacija.

Šokėjos lietuvaitės tautiniuose rūbuose sušoko gyvai ir sklandžiai keletą tautinių šokių, akompanuojant Tomui Plepiui. Tautinius šokius pašoko šios lietuvaitės: N. Švarlytė, M. Lukošytė, A. ir B. Pundytės, N. Papečkytė, O. Tičionytė, I. Užkurytė ir W. Moraitė. Prie šokių prisidėjo ir keturi lietuviai — vaikinai.

Antroje dalyje pasirodė mišrus "Lagun Artean" choras, vadovaujamas prof. Constantino Lusardi. Choras, kuris susideda iš 50 choristų, savo imponuojančiu dainavimu sužavėjo klausytojus. Tarp kitko choras sudainavo dvi lietuviškas dainas: "Karvelėlis" ir "Kur bėga Šešupė".

Maestro Juan Plancich su mišriu jugoslavų choru ir orkestru savo gražiomis meliodijomis gražiai nuteikė klausytojus.

Baigiantis koncertui visiems nuoširdžiai padėkojo Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Juozas Margis. Visas koncerto pelnas yra skiriamas naujųjų vargonų įtaisymui. Šiam koncertui suruošti daugiausiai pasidarbavo ponia Rožė Šimanauskienė su pagalba kitų veikėjų lietuvių.

* * *

Š. m. gegužės mėn. 7 d. Rosario Lietuvių Bendruomenė iškilmingai paminėjo motinos dieną. Iškilmingas Šv. Mišias už visas žuvusias ir mirusias motinas ir pritaikintą pamokslą pasakė kun. A. Švedas MIC. Vėliau, parapijos sodelyje įvyko jauki arbatėlė, kurioje dalyvavo gražus lietuvių būrys. Kun. J. Margis MIC, pakviestas R. L. B. Valdybos, pasakė turiningą paskaitą, nušviesdamas motinos reikšmę šeimos gyvenime. Pabrėždamas, kad ši diena yra motinos diena, kurią mini visas pasaulis, kvietė gerbti ir melstis už jas. Po to kalbėjo ta pačia proga, prisimindami savo motules, M. Klimas, A. Lukošius. A. Švarlys, R. Šimanauskienė, o tai dienai pritaikintą eilėraštį pasakė E. Palaikytė. Arbatėlės metu visus susirinkusius aprūpino skaniais užkandžiais ir įvairiais sumuštiniais jaunuolės mergaitės. Rosario L. B. pirm. J. Papečkys padėkojo visiems bendrai prisidėjusiems prie sudėtinių Šv. Mišių ir atsilankiusiems į minėjimą ir ruošiamą arbatėlę. Visi išsiskirstė linksmoje nuotaikoje.

Rosario R. L. B. Valdyba

SVEČIAI IŠ BERISSO

Pas p. B. Sabulį ir jo dukrą, chemijos daktarę Rosytą, lankėsi daug svečių-giminaičių iš Berisso. Tai Ona Baltrūnienė, Valerija P. Petronienė, mokytoja Felisa Baltrūnaitė, La Platos Ministerijos valdininkė Monika B. de Dallachiesa ir jos vyras — Berisso prekybininkas Angel Dallachiesa. Atvyko iš Berisso savo nauju moderniišku automobiliu. Svečiai liko sužavėti Rosario miestu ir jo apylinkėmis. Aplankė Šv. Kazimiero parapiją ir jos pastatus, TT. Marijonus, San Lorenzo, Saladillo rajonus, Frigorifico "Swift" apylinkes ir kt. Paviešėję kelias dienas svečiai išvyko atgal į Berissą.

Svečias

* * *

• *Jurgis Šatūnas* serga ir paguldytas sanatorijoj "Deyan", Mendoza 1471, salė 9, lova 3. Prietelius ir bendradarbius prašome aplankyti ligonį. Jį leidžiama lankyti kiekvienu metu.

VIEŠA PADĖKA

Didelį ir naudingą darbą vykdo gerb. kun. klebonas J. Margis ir gerb. Tėvai Marijonai organizuodami mokyklą ir įrengdami naujus vargonus. Gyvasis Rožančius norėdamas irgi prisidėti prie šio darbo (įmesti vieną grūdelį į aruodą), surengė didelį koncertą, kuris įvyko gegužės mėn. 21 d. ir kur dalyvavo garsus "Lagun Artean" argentiniečių choras, bei jugoslavų stygų orkestras "Zagreb". Prie koncerto pasisekimo prisidėjo ir lietuviškas jaunimas, kuriam šioje vietoje dėkojame:

Edvardui Klimui už gražias dainas, panelėms: N. Švarlytei, M. Lukošytei, B. ir A. Pundytėms, N. Papečkytei, O. Tyčionytei, I. Užkurytei ir V. Moro-Moraitei. Jaunuoliams: G. Švarliui, A. Liutkevičiui, J. Glieniui ir P. Mačiuliui, kurie gražiai sušoko lietuviškus šokius. Prie programos prisidėjo ir mažosios mergaitės: E. Palaikytė, M. Saniūnaitė, S. Kaselytė, L. Vilutytė ir kitos.

Toliau dėkojame T. Plepiui, V. Zagrackienei ir visiems, kurie prisidėjo prie koncerto parengimo, taip pat ir visiems dalyviems.

Visiems nuoširdus lietuviškas ačiū!

Rožė R. Šimanauskienė

BERISSO

ŠAUNUS MOTINOS DIENOS PAMINĖJIMAS

Š. m. gegužės 27 d. vakare "Mindaugo" draugija kartu su svečiais iš Buenos Aires paminėjo Motinos Dieną. Minėjimo pragrama įvyko lenkų salione.

Minėjimą atidarė "Mindaugo" draugijos pirmininkas — Albertas Ražanskas, trumpais žodžiais apibūdindamas šventės reikšmę.

Paskaitą apie lietuvę motiną Tėvynėje ir išeivijoje skaitė p. Valerija Babronienė. Berissiečių choras, vadovaujamas pon. Alfonso Petraičio sudainavo keletą dainelių. Sveikinimo žodį nuo "Birutiečių" tarė p. Uršulė Šileikienė.

Meninėje dalyje pasirodė "mindaugiečių" draugas Juan Carlos Bravo, kuris su meniška išraiška padeklamavo porą eilėraščių ispanų kalboje.

Toliau sekė vaidinimas "Gražioji Mageliona" — keturių veiksmų vaizdelis, kurį suvaidino Buenos Aires jaunųjų meno mėgėjų grupė, vadovaujama p. Alf. Petraičio. Jaunieji vaidintojai nekartą laike vaidinimų susilaukė apliausų.

Minėjimą pravedė ir baigiamąjį žodį tarė "Mindaugo" draugijos vicepirmininkas jaunasis Vincas Stundžia. Po meninės dalies prasidėjo šokiai. Jaunieji linksminosi, o vyresnieji bandė savo laimę ta proga surengtame kermošiuje.

Nors šaltas ir lietingas oras nebuvo palankus, bet salėn susirinko nemaža berissiečių, kad paminėti brangią Motinos dieną. Svečiai ir vaidintojai iš Bs. As. be to buvo pavaišinti skaniais ižkandžiais ir pasidalino įspūdžiais.

Sekančią dieną — sekmadienį parapijos bažnyčioje buvo atlaikytos sudėtinės Mišios už gyvas ir mirusias motinas. Po Mišių kun. A. Steigvila pasakė motinoms pamokslą ir sukalbėjo "Libera", po kurios visi sugiedojo "Viešpaties Angelą". Pamaldose dalyvavo gausiai lietuvių, kurie savo auka buvo prisidėję prie sudėtinių Mišių.

Visiems berissiečiams šis Motinos Dienos paminėjimas kartu su svečiais iš Buenos Aires paliko jaukių įspūdį, dėka jaunųjų "mindaugiečių" pastangų. Surinktos aukos laike kermošiaus bus skiriamos "Mindaugo" draugijos patalpų padidinimai.

Prie Motinos Dienos paminėjimo prisidėjo savo darbu: Ona Žemaitienė, Daniela Marcinkevičienė, Janė Stočkūnienė ir Ona Stundžienė. Prie kermošiaus parengimo pasidarbavo: Aidė Kairytė, Nelė Marcinkevičiūtė, Ona Šeštakauskienė ir Zuzana Vogulienė.

Sudėtinėmis Mišioms aukas rinko Veronika ir Zenonas Juškai, Ona Oksienė, Veronika Baubinienė, Ona Stundžienė ir Bronė Žutaitė. Visoms aukų rinkėjoms ir aukotojams kolonijos kapelionas lieka giliai dėkingas, nes galėjo pagražinti pamaldas ir padengti kitas išlaidas.

MIRUSIEJI

STAIGIAI MIRĖ ANELĖ JANONIENĖ

Gegužės mėn. 18 d. staiga širdies liga mirė Anelė Meškauskaitė Janonienė, sulaukusi vos 56 metus amžiaus. Velionė kilimo buvo iš Užežerių km. Anykščių valšč. Utenos apskr. Argentinon atvyko 1930 m. gegužės mėnesį. Lietuvišką šeimos židinį su Kazimieru Janoniu sukūrė 1932 m. rugpiūčio mėn. 17 d. Nuo 1934 metų abu apsigyveno Berisse. Velionė visą laiką dirbo "Armour" skerdykloje. Prieš 4 metus buvo išėjusi pensijon. Abu taupiai ir tvarkingai gyvendami, pasistatė Villa Carlos Paz calle 6 Nr. 4534 gražų murinį namą.

Kai viską buvo gražiai susitvarkę ir galėjo pailsėti, visai netikėtai mirtis išskyrė. Velionės kūnas buvo pašarvotas namuose, iš kur sekančią dieną buvo nuvežtas į Maria Auxiliadora bažnyčią, kur po responso savo giminių ir artimųjų buvo palydėtas į La Platos kapines. Kapą pridengė daug gyvų gėlių vainikų.

Liko liūdintis vyras Kaz. Janonis, pusseserė U. Puzinienė, švogeris J. Puzinas, posūnis J. Puzinas. Lietuvoje liko krikšto duktė M. Jogelytė-Norkienė, podukra S. Puzinaitė-Štukienė, krikšto sūnus J. Vogulis ir kiti artimieji asmenys bei draugai.

Tebūnie lengva Argentinos žemelė.

Kaimynas

VIEŠA PADĖKA

Liūdesio valandoje, mirus mylimai žmonai Anelei Meškauskaitei-Janonienei, pareiškusiems savo užuojautą ir padėjusiems prie laidotuvių nuoširdžiai dėkoju: Stremikių šeimai, P. Stulgienei, Berentų šeimai, Puzinų šeimai, Štukų šeimai, Alb. Kalibutui, J. Kalibutams, pp. Kazlauskams, pp. Voguliams, pp. Jegeliams, pp. Norkams, A. Macekienei, K. Sgamogenui, J. Stel-Munistelių šeimai ir visiems kitiems širdingas lietuviškas ačiū.

Kazimieras Janionis

▪ Sulaukusi 57 m. amžiaus š. m. balandžio 28 d. pasimirė **Vladė Pleitarytė-Daubarienė.** Velionė buvo kilimo nuo Biržų. Sekančią dieną palaidota Chacarita kapuose, kur prieš trejus metus buvo palaidotas jos vienintelis sūnus Adolfas, o prieš septynerius metus jos vyras Vladas Daubaras.

▪ Jonas Karaniauskas, *eidamas 67 metus, nuo vėžio ligos mirė š. m. gegužės 18 d. Velionis buvo gimęs Gireikėlių km. Lazdijų parapijoj. Savo jaunystėje pasižymėjęs kaip savanoris ir šaulys. Lietuvos nepriklausomybės kovose buvo apdovanotas keleta medalių. Argentinoje priklausė Lietuvių Susivienijimui. Būdamas mūrininkas, padėjo statyti Susivienijimo pastatus. Liko nuliūdusi žmona Julė Mikalauskaitė-Karaniauskienė, sūnus Antanas, dukterys Anelė ir Joana, pusbroliai Juozas ir Vladas Karaniauskai bei Sorokų šeima.*

Sekančią dieną palaidotas Sarandi kapuose.

▪ Vladas Bandžius *mirė š. m. gegužės 10 d. Velionis buvo atvykęs į Argentiną po antro pasaulinio karo. Po savo motinos sudegimo 1948 m. buvo stipriai morališkai sukrėstas, kas ir atsiliepė į jo likusią gyvenimo dalį. Mirė turėdamas 36 metus amžiaus.*

Leonas Muškėtas pijanistas padeda įsigyti naujus pianus ir taiso senus. Lietuviams nuolaida. Kreiptis šiuo adresu: Pasaje Monaco 4429, T. E. 50-5948.

Grožio salionas TAMARA
Ilgalaikis plaukų sušukavimas
Priimamos mokinės
Tamara Klimaitė-Routaboul
Güemes 2437, Rosario, Sta. Fe

Casa "DOMICELA"
Sav. A. LEVANAVIČIUS
ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ MEGZTINIAI,
ŠALIKAI, KAMPEROS
šilko ir drobės išdirbiniai
— PRIEINAMOS KAINOS —
CANADA 2025 Lanús O.

Vitrinų Fabrikas
„V I T R A L"
Sav. W. A. Rastauskas
Įrengimas moderniškų vitrinų prekybos namams ir krautuvėms.
Av. SAN MARTIN 3038
Lomas del Mirador

* KIRPYKLA "O L G A" — Ilgalaikis plaukų sušukavimas (karštas ir šaltas, atliekamas moderniškomis mašinomis ir naujais metodais. Priimama mokinės —
Olga Jasiulytė - Vitkauskienė,
Wilde, Av. Gen. Cadorna 85.

Juozui Šebraičiui mirus, VERONIKAI ŽEBRAITIENEI, jos sūnui RIKARDUI ir švogeriams ŠIAUČIŪNAMS reiškia gilią užuojautą

Kazimieras ir Konstancija Deveikiai

COCHERIA
LOS CONSTITUYENTES
NUOLATINIS PATARNAVIMAS AUTAIS
Lietuviams specialiai 20 % nuolaidos
Avenida de los Constituyentes 5927
Telefono: 52-9511 arba 53-4924

ALBERTO E. TIMINSKAS
"COCHERIA"
AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS
Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro kelionės į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.
AV. PAVON 11070 T. E. 243-5654 Sucursal
Temperley BALCARCE 510
F.C.N.G.R. Lomas de Zamora

Nauja Argentinos Lietuvių Bendruomenės Valdyba ir Taryba

Š. m. gegužės mėn. 21 d. Avellanedoje Lietuvių salione įvyko Argentinos Liet. Bendruomenės visuotinas susirinkimas, kuriame buvo sprendžiami įvairūs klausimai ir išrinkta nauja Valdyba bei Taryba.

Susirinkimą atidarė buvusios Valdybos pirmininkas Ig. Padvalskis, pakviesdamas pirmininkauti Henriką Bagdoną ir sekretoriauti p. Oną Kairelienę.

P. inž. St. Babronis davė praeitos valdybos darbų trumpą apžvalgą. Avellanedos apylinkės apyskaitą padarė K. A. Steigvila, o Temperley apylinkės — p. J. Sadauskas, palinkėdami būsimai valdybai daug sekmės.

Tuojau pat buvo einama prie naujos Valdybos ir Tarybos rinkimų. Balsų skaitymo komisija, kurion įėjo ponios mokytojos Paliulionienė ir Babronienė bei Dr. A. Kairelis. Tuo tarpu, kol buvo skaitomi balsai, Tėvai Marijonai pavaišino svečius užkandžiais.

Susirinkime bendruomenės klausimais pasisakė J. Valentinas, A. Baltrušaitis, A. Kevėža, K. Runimas, Pijus Sakalauskas, U. Šileikienė ir kiti. Buvo paskaitytas iš Rosario Apylinkės p. J. Papečkio atsiųstas pasveikinimas ir tylos minute pagerbtas a.a. gen. Teodoras Daukantas.

Susirinkimas buvo baigtas Lietuvos himnu.

Naujoje Arg. Liet. Bend nės Valdyboje pareigomis buvo pasiskirstyta sekančiai: pirmininkas — p. Ant. Balčiūnas, vicep. — kun. A. Steigvila, sekr. — inž. St. Babronis, iždin. — Br. Paliulionis. Valdybos nariai: J. Baliukas, M. Galeckas ir P. Gudelevičius.

Naujos ALB Tarybos sąstatas: pirmininkas — Ign. Padvalskis, vicepirm. — J. Sadauskas ir K. Norkus, bei sekret. — Pr. Tamosevičius. Be to Tarybon įeina šie veikėjai: St. Mikelionis, S. Kaibutas, J. Jankauskas, J. Kanapinskas ir P. Daratėnas.

Nauja Bendruomenės Valdyba yra numačiusi rinktis kiekvieno mėnesio trečią sekmadienį — 12 val. Avellanedos lietuvių svetainėje, aptarti bėgamiesiems reikalams.

— A. S.

ŠAUNIOS KRIKŠTYNOS

Gegužės 20 d. S. M. M. de Belanio bažnyčioje buvo pakrikštyta Onos Malukonytės ir Galiano Baldellų duktė Ladys Klaudija Baldelli. Krikšto Sakramentą teikė Kun. St. Saplis, po kurio sekė motinos įvedimas į bažnyčią. Šia proga Matukonių namuose buvo suruošta jauki vakarienė, kurioje dalyvavo pp. Matukonių ir Baldellų giminės bei artimieji. Vakarienės metu sveikinimo žodį tarė "A. L. Balso" redaktorius K. Norkus ir kun. St. Saplis, o Ladys Matukonytei ir Pijui Gudelevičiui vadovaujant dainoms, buvo sudainuota ilgiausių metų.

Pamaldos už Motinas

A. L. B. Temperley apylinkės tautiečiai gausiai dalyvavo ir gražiai giedojo Motinos Dienos pamaldose, kurias laikė kun. A. Lubickas, MIC, š. m. gegužės mėn. 21 d.

Sudėtinėms šv. Mišioms aukas rinko pp.: Zlotkienė, Sadauskai bei Valantinavičiai. Po $ 100 aukojo V. Stonkus; po $ 50 — J. Sadauskas, V. Veliuona; po $ 30 — J. Kemežys, A. Giačas, Armanavičienė, A. Liačas, A. Adomaitis; po $ 20 — J. Keršys, V. Povilaitis, St. Paliukėnas, S. Gallizares, Pr. Litvinavičius, Stasiulevičienė, Zlotkienė, Valantinavičiai, V. Giedraitis, O. Zurbienė, O. Navickienė; po $ 15 — R. Praniauskienė, Pečiulis; po $ 10 — A. Jonaitis, Staniukienė, Kazlauskas, Bekonienė, Veikalienė, Žekienė, Gikienė, Markūnienė, Staniukienienė, Astrauskaitė, Kuliešiai, Leimontienė, Purevičienė, Repečkienė, Dumbinauskai, Grigonis; po $ 5 — Šimėnienė.

Poniai URŠULEI POVILONYTEI-BLUMBERGIENEI, jos mielai motutei Marijonai Povilionienei Lietuvoje mirus, nuoširdžią užuojautą ilgametei narei reiškia

A. L. "Šventos Cecilijos" Choras

NAUJI "LAIKO" RĖMĖJAI

(NESKAITANT PRENUMERATŲ)

$ 150 — Balis Gokas
„ 150 — L. R.
„ 110 — Pranas Šiauliūnas
„ 100 — Juozas Mackevičius
„ 60 — Tadas Jackevičius
„ 60 — Juozas Martinkus
„ 60 — Jonas Petrauskas
„ 60 — Vincas Morkis
„ 60 — Ona Krisiunienė
„ 50 — Leonas Mušketa
„ 50 — Jonas Avižėnis
„ 40 — Jonas Šimkevičius
„ 25 — Kazys Černiauskas
„ 30 — Adolfas Malkevičius
„ 25 — Domicelė Gurskaitė
„ 20 — Jonas Skalsas
„ 10 — Balis Maslionis
„ 10 — Kajetanas Koveras
„ 10 — Juozas Kanapinskas
„ 10 — Angela Leikytė
„ 10 — Juozas Siliunas
„ 10 — Juozas Zablockis
„ 10 — Elena Timinskienė
„ 10 — Antanas Šlekonis
„ 10 — Adelė Velykienė
„ 10 — Juozas Bukevičius
„ 10 — Kazimieras Baguška
„ 10 — Stasys Rakauskas

Visiems Rėmėjams ir užsimokėjusiems prenumeratą nuoširdžiai dėkoja

"LAIKO" Administracija

• *Petras Gelgota*, išdirbęs marmuro įmonėje 34 metus, išėjo į pensiją.

• *Dr. Jonas Simanauskas*, po automobilio nelaimės, baigia gyti ir pradeda normaliai priimti senuosius pacientus.

• *Stasys Pirevičius*, sutvarkęs savuosius reikalus Misiones ir Corrientes provincijose, jau grįžo į La Plata.

• *Juozas Aleksa*, vyno produkcijos inspektorius, savo pareigų reikalais išvyko į Mendoza, San Juan ir kitas vyno gamybos vietoves.

• *Vladas Matukonis* keletai savaičių išvyko į Urugvajų. Mano apsistoti Montevideo mieste, kur nuo seno gyvena jo artimieji giminės.

• Jaunavedžiai *Pranas Baliukonis ir Brenda de los Santos*, iš Urugvajaus, lankėsi Argentinoje. Ta proga, Prano Ožinsko įvdimi, aplankė Lietuvių Aušros Vartų Parapiją, Liet. Tautinį Muzėjų ir kitas lietuviškas draugijas.

• K. Blumbergas staiga susirgo ir negalėjo dalyvauti Motinų pagerbimo vaidinime Berisse. Jį pakeitė T. Jasinevičius.

Visi jaunieji artistai linki K. Blumbergui greito pagijimo.

• *Uršulė Povilionytė-Blumbergienė* iš Lietuvos gavo liūdną žinią, kad tenai mirė jos motina Marijona Povilionienė, sulaukusi 78 metus amžiaus. Gyveno Kejalių km. Metelių valšč., Utenos apskr. Buvo likusi vienui viena ir gyveno prie svetimų, nes 1945 metais liepos mėn. buvo bolševikų sušaudyti du jos sūnus Petras ir Jonas. Jos laidotuvės įvyko gegužės mėn. 14 d. Malėtų kapuose. Giliame liūdesyje Argentinoje liko duktė Uršulė Blumbergienė.

LAIKAS

PATRIJOTINIO RELIGINIO TURINIO LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — S. Sapis, Administratorius — P. Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra; nesunaudoti — grąžinami tik autoriaus prašant. KAINA: Argentinoje metams $ 140.— administracijoje, $ 150.— namuose; Urugvajuje met. 15 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

XIII METAI Nr. 278 — 1961 m. birželio mėn. 6 d.

ALOST VEIKLA IR PLANAI

Š. m. gegužės 25 d. lietuvių parapijos patalpose punktualiai 18 val. prasidėjo mėnesinis susirinkimas, kuriame dalyvavo:

ALOST pirmininkas — Jonas Čikštas, sekr. — St. Babronis ir nariai: Ant. Balčiūnas, Pov. Daratėnas, Myk. Galeckas, J. Gilvydis, P. Gudelevičius, Z. Juknevičius, Alf. Kairelis, K. Misiūnas, Ign. Padvalskis ir kun. A. Steigvila.

Susirinkimo darbotvarkėje buvo šie punktai:

1) Protokolo skaitymas ir komentarai dėl praeito susirinkimo nutarimų, 2) Birželio įvykių paminėjimas ir 3) klausimai bei sumanymai.

Iš protokolo, skaityto iš paskutinio susirinkimo (III.28) buvo referuotas Generolo Teodoro Daukanto paminėjimas, kuris buvo ALOST iniciatyva ruošiamas. Praeito posėdžio laiku dėl gen. T. Daukanto palaikų perkėlimo buvo sudaryta komisija iš kun. A. Steigvilos, inž. St. Babronio ir Dr. Alf. Kairelio, kurie kalbėjosi ir darė pastangas, bet galutinai dar klausimo neišsprendė.

Toliau posėdyje buvo pasisakyta dėl sekančių punktų:

1) visos organizacijos, kurios priklauso prie ALOS Tarybos turi pareigą posėdžiuose dalyvauti, negalint bent vieną atstovą prisiųsti; 2) buvo nutarta visus protokolus žymėti specialioje protokolų knygoje, kuri turi būti saugojama kaip istorinė organizacijos medžiaga.

Tautos Fondo Valdybos pirmininkas pon. Ign. Padvalskis iškelė Tautos Fondo naujos valdybos sudarymo reikalą. Buvo patarta Tautos Fondo dabartiniam pirmininkui sušaukti tuo reikalu susirinkimą, kuriame būtų išrinkta nauja valdyba.

Dr. Alf. Kairelis pažadėjo sekančiame susirinkime pristatyti Kultūros Fondo statutą, kad būtų galima jį apsvarstyti ir priimti. Tai bus didelis įnašas į Argentinos lietuvių veiklą, finansiškai padedant išlaikyti kultūrinius centrus ir jų darbus.

Galiausiai buvo aptarta Birželio įvykių paminėjimo programa, kuri yra skelbiama šiame numeryje pirmame puslapyje.

Sekantis ALOST posėdis buvo nutarta daryti liepos 9 d. lietuvių parapijos patalpose 18 valandą. Narių dalyvavimas yra būtinas.

GEDULINGOS PAMALDOS UŽ ARGENTINOS MIRUSIUS LIETUVIUS

Birželio mėn. 3 d. Aušros Vartų bažnyčioje buvo atlaikytos iškilmingos gedulingos pamaldos už visus lietuvius mirusius Argentinoje. Iškilmingas Mišias laikė kun. klebonas Vyt. Palubinskas, asistuojant Avellanedos vienuolyno viršininkui kun. St. Sapliui ir kun. Aug. Steigvilai. Iškilmingas Mišias ir Libera giedojo ponia Lamanno iš Banfield. Mišios buvo užsakytos ponų Jurgėlų iš Š. Amerikos, kurie pereitais metais lankėsi Argentinoje.

ALB Temperley Skyriaus Valdyba ruošia

Didelį Motinos Dienos Minėjimo

VAKARĄ,

kuris įvyks š. m. birželio mėn. 10 d. 20 val. Sociedad de Fomento La Perla salėje, calle J. Gomez 732, Temperley.

Sensacija Susivienijime

Pirmą kart lietuvių kolonijoje rengiama susivieniečių medžiotojų

VAKARIENĖ

Daugiau kaip tuzinas medžiotojų. Zuikiai, šernai, kurapkos ir fazanai bus tamstų valgiai, o vynas, kava iki širdies suminkštėjimo. Tas įvyks š. m.

birželio mėn. 24 d. 21 val.

Susivienijimo patalpose. Nepraleiskite staigmenos. Bilietai iš anksto įsigyjami Susivienijime bei pas platintojus.

Rengėjai

Š. m. birželio mėn. 17 dieną 21 val. Lietuvių Centro salione, Tabaré 6950, Villa Lugano,

SENAJAI ARGENTINOS LIETUVIŲ CENTRO VALDYBAI PAGERBTI

įvyks

TURININGAS VERMUTAS

VERMUTE BUS ĮDOMI PROGRAMA PRIE GERŲ UŽKANDŽIŲ.

Rengia: Argentinos Lietuvių Centro Jaunimas